

Hrvatska obilježava 30. obljetnicu međunarodnog priznanja

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 15 Siječanj 2022 08:02

Objavljeno: Subota, 15 Siječanj 2022 08:02

Prije 30 godina Hrvatsku su priznale članice Europske unije, a Njemačka, koja je uz Vatikan u tome imala ključnu ulogu, uspostavila je 15. siječnja i diplomatske odnose s Hrvatskom, koja je istog datuma 1998. završila i mirnu reintegraciju u ratu okupiranoga hrvatskog Podunavlja.

Kada je Hrvatska 15. siječnja 1992. postala međunarodno priznata, Domovinski rat bio je u jeku, a gotovo trećina države bila je pod okupacijom tadašnje JNA i srpskih pobunjenika.

Na svoje priznate granice Hrvatska je izišla tek šest godina poslije, nakon mirne reintegracije istočne Slavonije i Podunavlja.

U večeri priznanja prvi hrvatski predsjednik Franjo Tuđman naciji je poručio: "Današnji dan - 15. siječnja 1992. - bit će zlatnim slovima uklesan u cijelu 14-stoljetnu povijest hrvatskog naroda na ovome prostoru, za nas svetom tlu, između Mure, Drave, Dunava i Jadrana." Svojim je suradnicima rekao: "Stvorili smo međunarodno priznatu Hrvatsku. Slavimo noćas, a onda zasučimo rukave na izgradnji nove demokratske države."

Međunarodno priznanje Hrvatske postupno je slijedilo nakon proglašenja neovisnosti 25. lipnja 1991. Toga se dana od Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SFRJ) razdružila i Republika Slovenija, a već idućeg dana novonastale države su se međusobno priznale.

Usporedno je tekao i proces razdruživanja Sovjetskog Saveza, u kojemu su prednjačile baltičke države i Ukrajina, koje su tijekom 1991. priznale Hrvatsku iako tada ni one same nisu bile međunarodno priznate.

Prva je od njih to učinila Litva 30. srpnja 1991., a slijedile su je Ukrajina 11. prosinca, te Latvija 14. prosinca i Estonija 31. prosinca.

Island - prva međunarodno priznata država koja je priznala Hrvatsku

Kao prva međunarodno priznata država koja je priznala Hrvatsku ostat će zapamćen Island (19. prosinca 1991.), a istog dana to je učinila i Njemačka, iako uz odluku da njezino priznanje stupa na snagu 15. siječnja 1992., zajedno s ostalim članicama EU-a.

Dva dana prije EU-a, 13. siječnja 1992. Hrvatsku je priznao Vatikan. Vatikan je priznanje Hrvatske i Slovenije najavio još 20. prosinca 1991. posebnim dokumentom kojim se odredio prema hrvatskome i slovenskom zahtjevu za diplomatskim priznanjem. Vatikanska diplomacija kao prva u svijetu još je 3. listopada 1991. objavila da radi na međunarodnom priznanju Hrvatske.

Dan nakon Svete Stolice Hrvatsku je priznao i San Marino.

Nakon toga, 15. siječnja 1992. slijedila su priznanja Velike Britanije, Danske, Malte, Austrije, Švicarske, Nizozemske, Mađarske, Norveške, Bugarske, Poljske, Italije, Kanade, Francuske, Španjolske, Portugala, Irske, Luksemburga i Grčke. Dan poslije to su učinile i Argentina, Australija, Češka, Čile, Lihtenštajn, Novi Zeland, Slovačka, Švedska i Urugvaj.

Do kraja siječnja 1992. Hrvatsku je priznalo još sedam država - Finska, Rumunjska, Albanija,

Hrvatska obilježava 30. obljetnicu međunarodnog priznanja

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 15 Siječanj 2022 08:02

Objavljeno: Subota, 15 Siječanj 2022 08:02

Bosna i Hercegovina (BiH), Brazil, Paragvaj i Bolivija.

Među ostalima, slijedila su priznanja Rusije (17. veljače), Japana (17. ožujka), Sjedinjenih Američkih Država (7. travnja), Izraela (16. travnja, iako su diplomatski odnosi uspostavljeni tek pet i pol godina poslije) i Kine (27. travnja).

Prva azijska država koja je priznala Hrvatsku bio je Iran (15. ožujka 1992.), a afrička Egipat (16. travnja 1992.). Hrvatska je 22. svibnja 1992. postala i članica Ujedinjenih naroda, a 1. srpnja 2013. i 28. članica EU-a.

Mirna reintegracija hrvatskog Podunavlja 15. siječnja 1998.

Istoga datuma, 15. siječnja, ali 1998. završena je i mirna reintegracija kojom je u ustavno-pravni poredak Hrvatske vraćeno dotad okupirano područje istočne Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema, poznato kao hrvatsko Podunavlje.

Temeljni sporazum (Erdutski sporazum) o istočnoj Slavoniji, Baranji i zapadnom Srijemu, koji je i omogućio mirnu reintegraciju tog dijela Hrvatske, potpisan je 12. studenoga 1995. u Erdutu i Zagrebu.

Potpisali su ga tadašnji predstojnik Ureda predsjednika Republike Hrvatske Hrvoje Šarinić i vođa srpskoga pregovaračkog izaslanstva Milan Milanović, te kao svjedoci tadašnji američki veleposlanik u Hrvatskoj Peter Galbraith i posrednik Ujedinjenih naroda Thorvald Stoltenberg.

Sporazum je označio početak dvogodišnje prijelazne uprave Ujedinjenih naroda tijekom koje su mirnim putem u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske vraćeni preostali privremeno okupirani dijelovi Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije, što je omogućilo obnovu tih područja razorenih u velikosrpskoj agresiji, te povratak prognanika i izbjeglica.

Mirnu reintegraciju hrvatskog Podunavlja te postizanje mira omogućile su prije toga i pobjedonosne Vojno-redarstvene operacije Hrvatske vojske "Bljesak" (počela 1. svibnja) i "Oluja" (počela 5. kolovoza 1995.). Operacijom "Bljesak" oslobođena je zapadna Slavonija, a u "Oluji" je oslobođen Knin, te najveći dio okupiranoga hrvatskog teritorija.

(Hina)

Hrvatska obilježava 30. obljetnicu međunarodnog priznanja

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 15 Siječanj 2022 08:02

Objavljeno: Subota, 15 Siječanj 2022 08:02

